

Guía Docente				
Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Relixión, cultura e valores		Código	652G01044
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Casás Salgado, Rafael Carlos	Correo electrónico	rafael.casas@udc.es	
Profesorado	Casás Salgado, Rafael Carlos	Correo electrónico	rafael.casas@udc.es	
Web				
Descripción xeral	<p>Esta asignatura ofrecece como optativa a todos los alumnos del Grao en Educación Infantil, para que puedan adquirir una formación verdaderamente integral en todas las dimensiones de la persona; ya que la dimensión espiritual y religiosa es imprescindible para comprenderlo en nuestro mundo (aunque sea como hecho cultural).</p> <p>En esta materia, los alumnos podrán conocer mejor el hecho religioso en general, las principales religiones en particular y el cristianismo de modo especial. También, se acercarán a los valores ético-cívicos que promueve el cristianismo, estudiarán las razones por las que el ordenamiento jurídico defiende el derecho a la educación religiosa en la escuela, y trabajarán el currículum académico de "Religión y Moral Católica". Finalmente, harán un acercamiento a la Biblia y a la historia de la Iglesia.</p> <p>Recordamos que en esta Facultad de Ciencias de la Educación se imparte el posgrado, título propio de la UDC, "Curso de Especialización en Didáctica Escolar de Teología Católica" (DETECA). Este posgrado "DETECA", sumado a la materia de "Religión, Cultura y Valores", completan los créditos necesarios para solicitar la "Declaración Eclesiástica de Competencia Académica" (DECA) y poder ejercer como profesor de "Religión y Moral Católica" en Infantil y Primaria.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título	
Adquirir conocimiento sobre la evolución del pensamiento, las costumbres, las creencias y los movimientos sociales y políticos a lo largo de la historia. Conocimiento de las religiones y su interacción en la sociedad actual.	A37 A40 A45	B18 B20 B24 C4 C7
Conocimiento de otras culturas y otros estilos. Reconocimiento y respeto a la diversidad y a la multiculturalidad.		B20 B24
Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.	A13	B24 C4
Conocer la tradición oral y el folclore, especialmente en el ámbito de las tradiciones religiosas populares de Galicia.	A45	B24 C7

Contidos	
Temas	Subtemas
Módulo 0. A materia de "Religión, Cultura e Valores" en una educación integral.	0.0. Presentación de la materia. 0.1. Mapa conceptual del constructo Religión-Cultura-Valores. 0.2. Dimensiones del compromiso cristiano.

Módulo 1. Estudo do feito relixioso nas súas dimensións histórica e antropolóxica.	1.1. A procura do sentido da vida. 1.2. As grandes preguntas. 1.3. Panorama de respostas. 1.4. A resposta compartida das relixións. 1.5. Conceptos clave.
Módulo 2. Estudo dos grandes sistemas relixiosos más presentes na poboación mundial actual.	2.1. As relixións tradicionais ou primitivas. 2.2. Hinduísmo e Budismo. 2.3. As relixións monoteístas.
Módulo 3. Relixións e sociedade. A secularización do occidente cristián. O renacer do feito relixioso. Novos movementos relixiosos e sectas.	3.1. As orixes da Igrexa e a súa relación co mundo romano. 3.2. A Igrexa na época de cristiandade. 3.3. A Igrexa na idade moderna. 3.4. A secularización de occidente no mundo contemporáneo. 3.5. A nova evanxelización como renacer do feito relixioso hoxe. 3.6. Novas formas de relixiosidade ó noso redor. 3.7. Arte e relixión.
Módulo 4. O feito relixioso cristián, a súa singularidade específica, e os valores cívicos, éticos e culturais que conleva.	4.1. As dimensóns da moral. 4.2. A doutrinas filosófico-éticas e os dereitos humanos. 4.3. A conciencia. A ética de mínimos e a ética de máximos. 4.4. A vocación, os valores e a moral persoal. 4.5. A bioética e a moral social.
Módulo 5. O encontro entre as relixións; diálogo interrelixioso e ecumenismo. As relixións e a paz.	5.1. O diálogo interrelixioso. 5.2. O ecumenismo. 5.3. As confesións cristiás. 5.4. Esforzos actuais pola unidade e a paz: organismos, accións concretas,...
Módulo 6. Valor humanizador do relixioso, aplicado especialmente á educación e á escola.	6.1. O derecho á educación relixiosa e moral dacordo coas propias conviccións. 6.2. O currículo de "Relixión e Moral Católica" na etapa correspondente.
Módulo 7. Iniciación ó coñecemento da Biblia, en especial o Novo Testamento. Estudo histórico-crítico dos evanxeos canónicos.	7.1. Conceptos básicos sobre a Biblia e o pobo de Israel. 7.2. Niveis de acceso ó texto bíblico. 7.3. O Antigo Testamento. 7.4. O Novo Testamento. Os evanxeos.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A37 A40 A45 B20	16	32	48
Aprendizaxe colaborativa	A13 B18 B24 C4 C7	15	15	30
Traballo tutelados	A13 B24 C4 C7	2	19	21
Proba de resposta breve	A37 A40 A45 B20	2	10.5	12.5
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Sesións expositivas: exposición oral do profesor, complementada con diapositivas, esquemas escritos e montaxes audiovisuais. Estas explicacións teóricas desenvolven os contidos conceptuais que conforman a estrutura de cada tema.
Aprendizaxe colaborativa	Sesións interactivas: os alumnos, distribuídos en grupos cercanos a 10 integrantes, traballan colaborativamente sobre a resolución de exercicios prácticos, presentados polo profesor. Estes exercicios prácticos desenvolven os contidos procedimentais que complementan os contidos conceptuais das sesións maxistrais. Esta é a primeira forma de avaliación.

Traballos tutelados	Os alumnos, que desexen avaliarse por este medio, poderán optar por unha das seguintes modalidades de traballo: recensionar unha monografía, estudar unha característica dunha relixión, desenvolver unha proposta didáctica.
Proba de resposta breve	Os alumnos, que non teñan participado nos exercicios de aprendizaxe colaborativa nin realicen o traballo tutelado, deberán presentarse a esta proba final de avaliación. Consistirá en 20 preguntas de resposta breve, que recollen tódolos bloques de contidos da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	O profesor manterá dous encontros obligatorios cos alumnos que escollan esta modalidade de avaliación. O primeiro será para explicar e escolle-lo contido do traballo. O segundo servirá para facer un seguimento da evolución do traballo. A partir destes dous encontros obligados, o alumno poderá solicitar máis sesións de tutoría co profesor. Ademais, esta é a modalidade de avaliación más aconsellable para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Aprendizaxe colaborativa	A13 B18 B24 C4 C7	A media ponderada da nota de tódolos exercicios prácticos representa a primeira forma de cualificación.	33
Traballos tutelados	A13 B24 C4 C7	A nota do traballo representa a segunda forma de avaliación.	33
Proba de resposta breve	A37 A40 A45 B20	A nota do exame representa a terceira forma da avaliación.	34

Observacións avaliación	
Pódese concorrer a unha ou varias modalidades de avaliación.	
A modalidade de traballo tutelado é a más aconsellable para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia.	
A nota final da materia será a más alta das modalidades escollidas.	
Na segunda oportunidade poderase realizar o traballo tutelado ou o exame.	
A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometía. O estudiante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederse a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.	

Fontes de información	
Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">- Luis González-Carvajal (2016). Esta es nuestra fe. Teología para universitarios. Sal Terrae- Juan Martín Velasco (2006). Introducción a la Fenomenología de la Religión. Trotta- Conferencia Episcopal Española (2015). Currículo del Área de Religión y Moral Católica. http://www.conferenciaepiscopal.es/curriculo-de-religion/- Conferencia Episcopal Española (2012). Sagrada Biblia. BAC- Philippe Gruson (2009). Para leer el Antiguo Testamento. Verbo Divino- Étienne Charpentier (1990). Para leer el Nuevo Testamento. Verbo Divino- Jean Comby (2007). Para leer la Historia de la Iglesia. Verbo Divino
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomienda ter cursado previamente
Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

A asignatura de RELIXIÓN, CULTURA E VALORES require do alumno os coñecementos básicos da materia de "Relixión e Moral Católica", adquiridos no nivel de Secundaria e Bacharelato. Sen estas competencias previas non será imposible, pero si moi difícil, superar satisfactoriamente esta asignatura. Á luz da recente encíclica do papa Francisco "Laudato'Si", sobre o coidado da casa común, recomendamos:

- ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais, profesionais,...
- envía-los traballos telemáticamente e, de non ser posible, imprimilos a dobre cara, en papel reciclado, sen portadas plásticas,...
- facer un uso sostible dos recursos, para previr impactos negativos sobre o medio natural,... Tendo en conta a ainda máis recente encíclica do papa Francisco "Fratelli tutti", sobre a fraternidade e a amistade social, sempre se teñen incorporado a esta materia tódalas perspectivas de inclusión e non discriminación, traballando para identificar todo tipo de prexuízos e fomenta-los valores da "plena cidadanía", fundados na dignidade de toda vida humana; de xeito que implementemos accións concretas, para que os soños da liberdade, a igualdade e a fraternidade non queden no nivel das mera formalidades.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías